

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КАРАНТИН РОСЛИН»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

**Спеціальність: 203 Садівництво та
виноградарство**

Рік навчання: 3-й, семестр 6-й

Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів

**Назва кафедри: ботаніки, генетики та захисту
рослин**

Мова викладання: українська

Лектор курсу

к. с.-г. н., доц. Вергелес Павло Миколайович

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

pasha425@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Карантин рослин» є вибірковою компонентою ОПП «Садівництво та виноградарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.
Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Ентомологія в плодоовочівництві», «Фітопатологія в плодоовочівництві», «Гербологія».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Агрофармакологія в плодоовочівництві».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Призначення навчальної дисципліни

«Карантин рослин – правовий режим, що передбачає систему державних заходів, спрямованих на захист рослин, продукції їх переробки, сировини, окремих вантажів тощо від карантинних об'єктів» – Закон України «Про карантин рослин», ст.1, прийнятий 30 червня 1993 року, № 3348-ХІІ.

У загальнодержавній системі заходів захисту рослин від шкідників, хвороб і бур'янів важливе місце посідає карантин рослин – охорона території нашої країни від проникнення особливо небезпечних шкідників, хвороб рослин та злісних бур'янів.

З кожним роком зростає небезпека завезення на територію України карантинних організмів у зв'язку з розвитком туризму, скорочення термінів перевезення сільськогосподарської продукції тощо. Тому спеціалістам необхідно мати достатньо знань з основ карантину рослин. У вирішенні питань, що постають перед працівниками сільського господарства, останнє має велике значення.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Створення можливості студентам отримати всебічні знання з питань міжнародного розвитку карантину рослин, методів догляду підкарантинних матеріалів і їх експертизи, внутрішньодержавної організації виявлення, ідентифікації, спостереження за ними в агроценозах, місцях зберігання та переробки рослинної продукції, знезараження підкарантинних матеріалів, локалізації і ліквідації вогнищ зараження.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення поширення, біологічні особливості карантинних організмів, способи їх локалізації та контролю чисельності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин);

ФК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів плодових, овочевих рослин і винограду для розв'язання виробничих технологічних задач, у тому числі для їх зберігання і переробки;

ФК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну

інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузі садівництва та виноградарства;

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 8. Володіти методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві

ПРН 14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овочеваштанної продукції та грибів відповідно до чинних вимог

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами, лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Карантин рослин, його значення і організація	2		7
2	Історія карантину рослин.	2	2	8
3	Зовнішній карантин. Міжнародне співробітництво в галузі карантину рослин	2	2	8
4	Внутрішній карантин.	2	2	8
5	Фітосанітарний контроль підкарантинних матеріалів та транспорту	2	2	8
6	Карантинний стан Вінницької області	2	2	7
7	Лісовий карантин	2	2	8
8	Фітосанітарні вимоги країн світу	2	2	7
9	Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи	2	2	8
10	Ентомологічна експертиза	2	2	8
11	Мікологічна експертиза	2	2	8
12	Бактеріологічна, вірусологічна та фітогельмінтологічні експертизи	2	2	7
13	Геробологічна експертиза	2	2	8
	Разом	26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної

діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно, під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними. Індивідуальне завдання полягає в дослідженні біологічних особливостей карантинних організмів згідно переліку регульованих шкідливих організмів.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	70	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	10	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальне завдання	10	1 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування у системі MOODLE
Разом		100	100	

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М. Фактори та динаміка поширення раку картоплі на Вінниччині. *Сільське господарство та лісівництво* 2019. № 2 (13). С. 172–183. DOI: 10.37128/2707-5826-2019-2-14

2. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М. Динаміка поширення та особливості розвитку американського білого метелика на Вінниччині. *Сільське господарство та лісівництво*. 2019. № 3 (14). С. 152–162. DOI: 10.37128/2707-5826-2019-3-13

3. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М. Дослідження динаміки поширення золотистої картопляної нематоди в Україні та окремих чинників її регулювання в умовах Вінниччини. *Сільське господарство та лісівництво*. 2020. № 1 (16). С. 149–161. DOI: 10.37128/2707-5826-2020-1-11

4. Неїлик М.М., Цицора Я.Г. Амброзія полинолиста (*Ambrosia artemisiifolia* L.): систематика, біологія, адаптивний потенціал та стратегія контролю. Вінниця : Друк плюс, 2020. 700 с.

5. Карантин рослин. Методичні вказівки до виконання практичних робіт здобувачами вищої освіти денної та заочної форм навчання факультету агрономії та лісівництва галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальностей 201 «Агрономія», 202 «Захист і карантин рослин», 203 «Садівництво та виноградарство» першого (бакалаврського) освітнього рівня / Павло ВЕРГЕЛЕС, Тетяна КОВАЛЕНКО; Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ВНАУ, 2023. 351 с.

6. <https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u-sferi-nasinnictva-ta-rozsadnictva/fitosanitarnij-kontrol>

7. Вергелес П.М. Карантин рослин. Навчальна програма з дисципліни для підготовки студентів факультету агрономії та лісівництва денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 202 – Захист і карантин рослин / П.М. Вергелес. Вінниця: ВНАУ, 2020. 15 с.

8. Карантин рослин»: методичні вказівки для виконання самостійної роботи студентами факультету агрономії та лісівництва денної та заочної форм навчання галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія» освітнього ступеню «Бакалавр» / П.М. Вергелес. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2019. 24 с.

Додаткова

1. <https://www.eppo.int/>

2. <https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u-sferi-nasinnictva-ta-rozsadnictva/fitosanitarnij-kontrol>

3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3348-12#Text>

4. Періодична література: журнали „Карантин і захист рослин”, „Фермер”, „Пропозиція”, „Зерно”, „Агроном” та ін.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних і практичних занять – 40 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему, індивідуальні завдання та ін.); рубіжний контроль (контрольні роботи у формі тестування) – 20 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (залік в тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	7
2	Участь у роботі на практичних заняттях	12
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
	Всього за атестацію 1	29
Атестація 2		
4	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
5	Участь у роботі на практичних заняттях	12
6	Виконання контрольних робіт, тестування	10
7	Індивідуальне завдання	3
	Всього за атестацію 2	31
8	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи заліку. Крім

того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доцент кафедри ботаніки,
генетики та захисту рослин,
к. с.-г. н.

Павло ВЕРГЕЛЕС

В.о. завідувача кафедри ботаніки,
генетики та захисту рослин

Павло ВЕРГЕЛЕС